

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

PSIHOLOGIJA

Izpitna pola 2

- A) Naloge izbirnega tipa
- B) Strukturirani eseji

Ponedeljek, 29. avgust 2016 / 120 minut (20 + 100)

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, svinčnik HB ali B, radirko in šilček.

Kandidat dobi dva konceptna lista, list za odgovore in dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani, na list za odgovore in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 120 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 20 minut, za reševanje dela B pa 100 minut.

Izpitna pola vsebuje 14 nalog izbirnega tipa v delu A in 4 esejske naloge, od katerih izberite in rešite 2, v delu B. V delu A je vsak pravilen odgovor vreden 1 točko, v delu B pa vsaka esejska naloga 15 točk. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 44, od tega 14 v delu A in 30 v delu B.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri nalogi v delu B naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi dve nalogi, ki ste ju reševali.

1.	2.	3.	4.

Rešitve pišite v **izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom.

V **delu A** naloge rešite tako, da obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Sproti izpolnite še **list za odgovore**. Vsaka naloga ima samo **en** pravilen odgovor. Naloge, pri katerih bo izbranih več odgovorov, in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

V **delu B** nalogi pišite v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutka esejev, ki ju lahko napišete na konceptna lista, se pri ocenjevanju ne upoštevata.

Zaupajte vase in svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

A) NALOGE IZBIRNEGA TIPA

1. Kdaj je bolje uporabiti intervju kakor vprašalnik?
 - A Kadar želimo dobiti popolnejše podatke.
 - B Kadar imamo velik vzorec.
 - C Kadar želimo primerjati odgovore posameznikov.
 - D Kadar se nam ne da sestaviti vprašalnika.
2. V neki raziskavi so žeeli ugotoviti, kdaj so ljudje pripravljeni prej pomagati ponesrečencu, če je na kraju dogodka prisotnih manj ali več ljudi. V ta namen so izvedli eksperiment. Kaj je bila v eksperimentu odvisna spremenljivka?
 - A Prisotnost ljudi na kraju dogodka.
 - B Število ljudi, prisotnih na kraju dogodka.
 - C Hitrost dajanja pomoči ponesrečencu.
 - D Prizorišče dogodka.
3. Če nas zanima povezanost oz. odvisnost med uspehom v 4. letniku in uspehom pri maturi, bi računali
 - A standardni odklon.
 - B modus.
 - C frekvenčno porazdelitev.
 - D koeficient korelacije.
4. Kateri navedeni pojmi so značilni za psichoanalizo S. Freuda?
 - A Zavest, psihoseksualni razvoj, ono.
 - B Samoaktualizacija, svobodna volja, osebnostna rast.
 - C Pogojni dražljaj, podkrepitev, učenje.
 - D Kognicija, prepričanja, spoznavni procesi.
5. Absolutni čutni prag je
 - A najmanjša intenzivnost dražljaja, ki jo zaznamo.
 - B največja intenzivnost dražljaja, ki jo zaznamo.
 - C najmanjša razlika med dražljajema, ki jo zaznamo.
 - D največja razlika med dražljajema, ki jo zaznamo.

6. Znano je, da se ljudje običajno ustrašimo ob močnih zvokih. Tudi deček Albert se je ustrašil ob udarcu na jekleno palico, ni pa se bal nobenih drugih dražljajev. Pozneje je psiholog Watson ob udarcu na jekleno palico Albertu pokazal tudi podgano in to nekajkrat ponovil. Čez nekaj časa se je Albert začel bati še podgane. Kaj predstavlja podgana v opisanem dogajanju?
- A Pogojni odziv.
 - B Brezpogojni odziv.
 - C Pogojni dražljaj.
 - D Brezpogojni dražljaj.
7. Dogovorjeni smo za zmenek v mestu, vendar se je pokvaril avtobus, peš pa je predaleč. Kako bi poimenovali oviro, ki je opisana v zgornjem primeru?
- A Frustracija.
 - B Objektivna ovira.
 - C Subjektivna ovira.
 - D Socialna ovira.
8. Kateri obrambni mehanizem smo uporabili, če rečemo, da nismo zasvojeni s kajenjem, saj lahko kadar koli nehamo kaditi, če bi to le hoteli?
- A Projekcijo.
 - B Zanikanje.
 - C Kompenzacijo.
 - D Racionalizacijo.
9. Katero raven moralnega presojanja (po Kohlbergu) ponazarjajo te značilnosti: upoštevanje moralnih norm in pravil zaradi avtoritete oz. zaradi nagrade ali kazni; pravičnost se meri po načelu vzajemne menjave ...?
- A Konvencionalno.
 - B Postkonvencionalno.
 - C Nekonvencionalno.
 - D Prekonvencionalno.
10. Fluentnost kot eno od merit ustvarjalnosti je
- A ustvarjanje velikega števila idej.
 - B ustvarjanje različnih idej.
 - C ustvarjanje novih idej.
 - D ustvarjanje uporabnih idej.

11. Kaj od navedenega **ni** značilnost samoaktualiziranih ljudi?
 - A Nekonformizem.
 - B Visoka stopnja ustvarjalnosti.
 - C Tesnost odnosov z velikim številom ljudi.
 - D Sprejemanje sebe in drugih takih, kakršni so.
12. Kateri komponenti stališč sta razvidni iz te izjave dijaka: »Uživam pri pouku psihologije, zavedam se tudi, da psihologija pomaga človeku, da bolje razume sebe in druge.«?
 - A Kognitivna in dinamična.
 - B Čustvena in dinamična.
 - C Kognitivna in vrednostna.
 - D Čustvena in kognitivna.
13. Matija se je močno prehladil, ker je igral košarko v mrzlem vremenu. Zato se ni mogel dobro pripraviti za izpit. Žrtev katerih dejavnikov učenja je bil?
 - A Fizioloških in fizikalnih.
 - B Fizioloških in psiholoških.
 - C Fizikalnih in socialnih.
 - D Fizioloških in socialnih.
14. Kaj je značilno za ID ali ONO?
 - A Manjši del je zavesten in večji nezaveden.
 - B Zanj velja načelo realnosti.
 - C Vsebin onega se ne zavedamo.
 - D Občutek krivde.

B) STRUKTURIRANI ESEJI**1. naloga**

Osebnostnih lastnosti je zelo veliko in razvrščamo jih v štiri področja osebnosti. Opredelite temperament in značaj ter naštejte po eno značilno osebnostno lastnost za vsako od navedenih področij. Ponazorite, kako bi ti dve lastnosti vplivali na doživljjanje, vedenje in uspešnost osnovnošolca pri izbiri srednje šole. Primerjajte vpliv staršev in vrstnikov na lastnosti temperamenta in značaja. Odgovore utemeljite (skupaj 3 presoje z utemeljitvami).

V sivo polje ne pište.

7/16

2. naloga

Razvojni psihologi proučujejo različna področja človekovega razvoja. Poimenujte področje, ki ga je v svoji teoriji razložil E. Erikson. Navedite še dve drugi področji človekovega razvoja ter za vsako od njiju opišite (navedite) po eno ključno značilnost za razvojno obdobje mladostništva (adolescence). Poimenujte in opišite razvojno stopnjo po E. Eriksonu, ki se nanaša na mladostništvo. Za dva primera, prvi, ko gre za izbiro poklica, in drugi, ko gre za oblikovanje spolne vloge, ponazorite vzroke (značilnosti) za konflikte ali krizo v tem obdobju. Primerjajte (podobnosti in razlike) teoriji osebnosti E. Eriksona in J. Piageta.

V sivo polje ne pište.

9/16

3. naloga

Učna oziroma delovna motivacija je za učenje oz. delo zelo pomembna. Opišite notranjo in zunanjo motivacijo ter navedite, v katero skupino dejavnikov učenja spadata. Na treh primerih ponazorite, kako bi lahko učitelj, ob upoštevanju treh učnih stilov, vzpodbujal motiviranost dijakov za kemijo. Iz ponazoritev naj bo razviden učni stil, ki je upoštevan. Presodite in pojasnite vpliv zunanje in notranje motivacije na učinkovitost učenja.

V sivo polje ne pište.

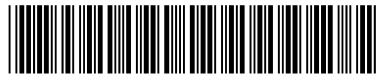
11/16

4. naloga

Vrednote so pomemben kažipot v življenju. Opredelite vrednote in navedite tri primere hedonskih vrednot. Ponazorite vedenje dveh oseb, ki se odločita za poklic pravnika, pri čemer prvo osebo usmerjajo v izbiro vrednote druge skupine razvojne hierarhije vrednot, drugo osebo pa vrednote tretje skupine. Poimenujte skupini vrednot, ki sta izraženi pri eni in drugi osebi. Presodite in pojasnите vedenje ljudi v okoliščinah, ko sta si v nasprotju vrednota in potreba posameznika.

V sivo polje ne pište.

13/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

15/16

V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

Prazna stran